

4. International Maritime Organization. Standard Marine Communication Phrases (SMCP). London : IMO, 2001. 116 p.
5. International Maritime Organization. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW), 1978, as amended. London : IMO, 2017.
6. International Maritime Organization. Bridge Resource Management. Model Course 1.22. London : IMO, 2019.

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ВОЛОНТЕРСТВА ТА СОЦІАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Трейтяк Дмитро

доктор філософії (PhD),

старший науковий співробітник

відділу національно-патріотичного виховання

Інститут проблем виховання НАПН України

Цифрова трансформації на сьогодні стала характерною ознакою процесів виховання молодого покоління. Формування активної громадянської позиції неможливо без використання цифрових інструментів, які допомагають готувати старшокласників до відповідальної участі у суспільному житті, здатності критично сприймати інформацію та використовувати цифрові технології для реалізації власних громадянських прав і обов'язків.

У сучасному суспільстві існує можливість швидкого залучення громадян до розв'язання суспільно важливих проблем за допомогою низки цифрових платформ. Значна частина громадської та волонтерської діяльності сьогодні не вимагає особистої присутності та координується через онлайн-ресурси. Це створює можливості для формування активної громадянської позиції старшокласників, розвитку їхньої соціальної відповідальності, ініціативності та навичок співпраці.

Розглянемо основні категорії цифрових платформ, які можуть бути використані педагогами у виховному процесі:

1. Волонтерські платформи. Такі платформи забезпечують пошук можливостей для участі у волонтерських проєктах, координацію діяльності добровольців та взаємодію між організаціями та учасниками. Як приклад можна навести платформу Української Волонтерської Служби (<https://volunteer.country/>), де регулярно публікуються актуальні можливості для волонтерства, освітні матеріали та рекомендації щодо організації добровольчої діяльності [2].

2. Краудфандингові платформи. Ці платформи допомагають у зборі коштів на реалізацію певних соціально значущих проєктів (Спільнокошт (Big Idea, <https://biggggidea.com/projects/>), dobro.ua) [1]. У процесі роботи з учнями, можна продемонструвати на таких сервісах приклади успішних громадських ініціатив та оцінити соціальний вплив завершених проєктів. Також корисним для старшокласників стане ознайомлення із принципами прозорості збору коштів, правилами публічної комунікації. Водночас варто пам'ятати, що участь неповнолітніх у фінансових зборах має здійснюватися відповідно до законодавства України, політики закладу освіти та за участю батьків.

3. Краудсорсингові платформи. Створюють можливості для колективного пошуку ідей та розроблення рішень актуальних проблем громади. Участь у подібних ініціативах допомагає старшокласникам зрозуміти механізми спільного прийняття рішень, розвиває навички командної роботи, аргументованого обговорення та відповідального ставлення до власних пропозицій.

4. Платформи електронної демократії. Ці платформи забезпечують участь громадян у консультаціях, створення та подання електронних петицій, участь у громадських обговореннях. Старшокласники ще не мають права брати участь у всіх офіційних процедурах, проте ознайомлення з такими сервісами допоможе зрозуміти їм принципи роботи системи та функціонування демократичного суспільства, механізми впливу громадян на прийняття рішень та значення активної громадянської позиції. Сервіс Дія.Освіта пропонує безкоштовні освітні серіали, симулятори професій, тести на профорієнтацію та курси з цифрової грамотності або кібербезпеки [2]. Використання усіх вищезазначених сервісів допоможе старшокласникам навчитися використанню корисних платформ та у майбутньому брати активну цифрову участь в громадянському житті країни.

Під час роботи з учнями педагог може запропонувати учням дослідити одну з платформ, визначити її призначення, цільову аудиторію, види підтримуваних ініціатив. Аналіз успішних прикладів уже реалізованих проєктів надасть можливість підготувати власні пропозиції щодо використання аналогічних цифрових інструментів для розвитку шкільної або місцевої громади. Перспективною формою роботи є створення власних міні-проєктів. Учнівська команда може визначити актуальну проблему школи або громади, підготувати план її розв'язання, запустити інформаційну кампанію в соціальних мережах, залучити партнерів або запустити збір коштів через краудфандингову платформу (за допомогою батьків). Навіть якщо проєкт реалізується у невеликому масштабі, він дозволяє учням отримати важливий досвід громадянської діяльності.

Варто звернути увагу на безпечне використання будь-яких цифрових платформ. Перед початком роботи доцільно перевіряти достовірність організацій, ознайомлюватися з правилами користування платформою, оцінити прозорість діяльності, пам'ятати про безпеку поширення персональних даних. При цьому важливо навчати учнів критично оцінювати онлайн-ініціативи, відрізняти справжні благодійні проєкти від шахрайських схем і користуватися лише перевіреними ресурсами.

Отже, цифрові платформи для електронної демократії, волонтерства та соціальних ініціатив створюють широкі можливості для виховання активної громадянської позиції. Їх використання дозволяє старшокласникам отримати практичний досвід громадянської участі, формує відповідальність, соціальну активність, навички командної взаємодії та готовність використовувати цифрові технології для позитивних змін у громаді.

Фінансування. Наукове дослідження проводиться в рамках проекту «Формування активної громадянської позиції старшокласників в умовах цифрового простору» за рахунок коштів гранту Президента України, наданого Національним фондом досліджень України.

Список використаних джерел

1. Big Idea. URL: <https://biggggidea.com/projects/> (дата звернення 13.08.2026).
2. Дія для підлітків: переглядайте новий серіал на Дія.Освіта про можливості для тих, кому виповнилося 14. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/education/diya-dlya-pidlitkiv-pereglyadayte-noviy-serial-na-diyaosvita-pro-mozhlivosti-dlya-tikh-komu-vipovnilosya-14> (дата звернення 13.08.2026).
3. Українська Волонтерська Служба. URL: <https://volunteer.country/> (дата звернення 13.08.2026).

THE CONCEPT OF DIGITAL TOOLS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Postolenko Iryna

Ph.D., Associate Professor

Davitadze Yuliia

master's student

Department of Theory and Methods of Foreign Languages

Uman National University, Ukraine

The rapid development of information and communication technologies, along with the widespread use of mobile devices, online platforms, cloud services, and multimedia resources, is significantly transforming the modern educational landscape. Today, the digitization of education is not limited to the use of computers as technical tools for presenting instructional material. It encompasses the transformation of how the educational process is organized, the nature of interaction between teachers and students, the forms of presenting and processing information, and the methods of monitoring and assessing learning outcomes. These changes are particularly noticeable in foreign language teaching methodology, as the digital environment creates extensive opportunities for working with authentic language material, simulating communicative situations, organizing interactive engagement, and providing regular language practice.

In today's world, digital technologies are increasingly viewed not as an additional component of a lesson, but as one of the resources for building a holistic educational